

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri paheksuu Vapon vääristelevää turvekampanjaa

Valtioenemmistöinen Vapo Oy käy näyttävää kampanjaa edistääkseen turpeen käyttöä ja hyväksyttävyyttä. Lehti- ja TV-mainoksissa ja nettisivustolla esitetään harhaanjohtavaa ja suorastaan virheellistä tietoa, ja sivuutetaan ne olennaiset tosiasiat, joiden vuoksi turve todellisuudessa on yksi ongelmallisimmista energiamuodoista.

Vapon kampanjan pääväittäjä on, että turveteollisuus havittelisi ainoastaan vaatimatonta kahden prosentin osuutta maamme kymmenen miljoonan hehtaarin suoalasta. Väite on harhaanjohtava, koska turpeen nostoon sopivia paksuturpeisia soita on alun perinkin ollut vain murto-osa soiden koko pinta-alasta. Lisäksi turpeen otto laajan suon keskeltä vaikuttaa suoekosysteemeihin paljon varsinaista kaivuualaa laajemmalti.

Turpeen kaivu on erittäin vakava uhka jäljellä olevan suoluontomme monimuotoisuudelle, eli juuri niille soille, jotka kansalaisetkin ymmärtävät oikeiksi soiksi. Merkittävä osa teollisuuden havittelemaa "kahden prosentin osuutta turvemaista" on nimenomaan luonnontilaisia laajojen suoalueiden keskiosia, jotka aikoinaan ovat metsäojitukseen kelpaamattomina säästyneet ojituksilta. Pohjois-Karjalassa Vapolla on eri vaiheissa olevia turvehankkeita muun muassa yli 300 hehtaarin laajuiselle luonnontilaiselle Outokummun Viurusuolle, samoin eräille Ilomantsin ja Nurmeksens viimeisistä ojittamattomista avosuokuvioista, jotka yleensä ovat metsäojitettujen laiteiden ympäröimiä.

Periaatteessa vähiten haitallisia turpeen nostoalueita olisivat hylätyt suopellot, siitä syystä, että niiden turve joka tapauksessa hajoaa ojituksen ja lannoituksen seurauksena muutamassa vuosikymmenessä. Todellisuudessa (Vapon ympäristöjohtaja Pirkko Selinin väitöskirjan mukaan) vain noin yksi prosentti nykyisistä turvekentistä on entisiä suopeltoja. Suopeltoheittoja on maassamme runsaasti, mutta vain pieni osa niistä sopinee turpeen kaivuuseen. Tuskin teoriassakaan niistä saataisiin koottua tuota Vapon tavoittelemaa kahden prosentin suopinta-alaa.

Toinen kestävä Vapon väite on, että nykyinen turpeen käyttö olisi kestävä, koska turvetta kaikkiaan kasvaa enemmän kuin sitä käytetään. Samalla logiikalla juoppo voisi perustella juomistaan sillä, että naapurit ovat raittiita. Väite ei edes pidä paikkaansa. Vapo vertaa turpeen keskimääräistä käyttöä arvioon suokasvillisuuden vuotuisesta biomassatuotannosta, joka on lukuna suurempi, mutta josta vain murto-osa päätyy lopulta turpeeksi. Geologian tutkimuskeskuksen uusien arvioiden mukaan maamme turvevarat vähenevät nykyisin (dos. Jukka Turusen tutkimukset). Syynä tähän on muun muassa ojitetun turvemaiden lahoaminen ja turpeen poltto.

Vapon kampanjassa ei sanallakaan mainita, että turve-energia on ilmastovaikutukseltaan jopa haitallisempaa kuin kivihiihi. Liikennepolttoaineeksi suunniteltu turvediesel olisi kasvihuonevaikutukseltaan jopa yli kaksi kertaa haitallisempaa kuin mikään nykyisistä öljypohjaisista polttoaineista, ja mahdollisesti kaikista ihmiskunnan kehittämistä polttoaineista pahin ilmaston pilaaja.

Nykyisellään turpeella tuotetaan noin kuusi prosenttia Suomen primaarienergiasta, mutta se aiheuttaa noin 12 prosenttia maamme tilastoiduista kasvihuonepäästöistä. Turpeen käytön lisääminen olisi tuhoisaa maamme ilmastopoliittisille tavoitteille ja kansainvälisille sitoumuksille. Nykyisellään turve-energiaa tuetaan Suomessa syöttötariffilla, mikä on suoranaissessa ristiriidassa uusiutuvien energiamuotojen kehittämisen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden kanssa.

Suot ja suoluonto ovat suomalaisten kansallisaarre. Vain hölmö polttaa aarteensa savuna ilmaan.

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry:n kevätkokous Joensuussa

Lisätietoja: heikki.simola@uef.fi, sanna.saarnio@uef.fi